A°. 1857. N°. 104.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 4 Mei.

[*Bij* N°. 104 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 29 April.

Men verzekert bij voortduring, dat de onderhandelingen tot herstel der goede verstandhouding tusschen Sardinie en Oostenrijk, ten gevolge van de bemiddelende tusschenkomst van de fransche Regering, eenen gewenschten uitslag beloven, en dat de Kabinetten van Weenen en Turin zich alleen over zekere formaliteiten behooren te verstaan om een einde aan de zaak te kunnen maken.

— Men meldt uit Hermanstadt van den 20sten, dat van daar eene bezending van de Evangelische Landskerk in Zevenbergen naar Weenen is vertrokken, ten einde de oplossing te bevorderen van een aantal vragen, welke in een naauw verband staan met het stoffelijk en wetenschappelijk leven der duitsche bevolking van dat landschap, en reeds voor vele jaren aan de orde van den dag zijn gesteld, maar steeds onafgedaan zijn gebleven.

VAN DEN RIJN, 1 Mei.

De Tweede-Kamer van den pruissischen Algemeenen Landdag heeft, even als het Heerenhuis, bijna met eenparigheid van stemmen, aangenomen de voordragt der Regering, waarbij, te rekenen van den eersten Januarij 1858, het bezigen als betaalmiddel van banknoten van vreemde Banken wordt verboden.

— Volgens duitsche dagbladen, zoude de Keizer der Franschen, bij het ondernemen van de reis naar Arenenberg, voornemens zijn, om de Hoven van Karlsruhe en Stuttgart een bezoek te brengen.

— Men meldt uit Rusland, dat de generaal *Perowski*, die zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt door de organisatie van het orenburgsche corps, van de legers der kozakken en baschkiren, en door de inrigting van het grenskordon, op zijn verzoek ontslagen is geworden en door den generaal *Katenin* vervangen.

Nopens de krijgsverrigtingen in den Kaukasus wordt gemeld, dat 100 vijandelijke ruiters, door nog meer andere gevolgd, over den bevrozen Kuban zijn getrokken, ten einde een russisch piket te overvallen, maar zijn afgeslagen. — Aan den anderen kant is de generaal *Debu*, in het laatst van Februarij, met 5 battaillons, 900 kozakken, 10 stukken geschut en 250 man militie, de Laba overgetrokken, en heeft hij drie Auls, alwaar men zich geheel veilig rekende, overvallen en verbrand. De Russen hebben 23 man gevangengenomen en 350 stuks vee buit gemaakt. De onderneming heeft hun 34 man gekost.

PARIJS 30 April.

In de van verschillende zijden afkomstige berigten uit de Donau-vorstendommen wordt steeds gewaagd van gewelddadigheden en het gevangennemen of vervolgen van personen, welke de vereeniging dezer gewesten zijn toegedaan, ter zake der verkiezingen.

De heer *Basily*, de russische commissaris, heeft, even als zijne medeleden der commissie voor de reorganisatie der Donau-vorstendommen, eene deputatie ontvangen, welke hem, namens de bevolking, is komen begroeten. De genoemde diplomatieke ambtenaar heeft, in zijn antwoord aan die deputatie, verklaard, dat Rusland opregtelijk de stiptste uitvoering van het parijssche vredes-verdrag verlangt, en dat hij zich naar de vorstendommen heeft begeven, zonder dat hij eenig voorschrift heeft bekomen omtrent den door hem te volgen weg; — dat hij niets anders te doen heeft dan acht te slaan op de officiele openbaring van de wenschen der bevolking, en zich zorgvuldig denkt te onthouden van het uitoefenen van eenigen invloed, 't zij voor, 't zij tegen de vereeniging.

De minister van Onderwijs in Wallachije heeft zich beklaagd over zijne ambtgenooten, op grond, dat deze hem niet naar behooren ondersteunen. Hij heeft eene nota gezonden aan de te Bucharest vereenigde commissarissen, waarin hij zijne bezwaren uiteenzet, en verklaart, dat, als hij niet krachtdadig wordt ter zijde gestaan door de vertegenwoordigers der europesche mogendheden, hij zijn ontslag zal nemen.

— In de sardinische Kamer van Gedeputeerden heeft de minister *de Cavour* eene redevoering uitgesproken, waarin hij onbewimpeld heeft verklaard, dat hij zich denkt te houden aan geslotene overeenkomsten, en de belangen van Italie niet anders dan door legale middelen wil in de hand werken; — dat hij steeds op den liberalen weg zal blijven en nooit een revolutionairen weg zal inslaan. Deze redevoering is met groote belangstelling vernomen.

PARIJS, 1 Mei.

De Grootvorst *Konstantijn* is gisteren aan het stationsgebouw ontvangen door een aantal hooggeplaatste personen, als, den maarschalk *Magnan*, de prefecten van de Seine en van Politie, den gezant graaf *Kisseleff* met het geheele personeel der russische legatie, den wurtembergschen gezant, enz. Onder de vreemde officieren heeft men den russischen generaal *Lüders* opgemerkt. Bij het stationsgebouw waren twee battaillons infanterie als eerewacht voor den Vorst.

De Grootvorst is met Prins *Napoleon* plegtstatig getrokken langs de linie der Boulevards, naar het paleis der Tuilerien, waar hij door den Keizer is ontvangen en onverwijld aan de Keizerin voorgesteld. Volgens den *Moniteur* is de russische Vorst door de parijssche bevolking met eene levendige en eerbiedige sympathie begroet geworden.

Gisteren heeft de Grootvorst ten Hove gedineerd met den gezant *von Kisseleff* en den graaf *Tolstoy*, den secretaris van ambassade.

— Het half-officiële dagblad *le Pays* meldt, dat de mexicaansche vertegenwoordiger, de heer *Lafragua*, zijne laatste instructien wacht en na die te hebben ontvangen, zich naar Madrid zal begeven, waar hij als minister-resident bij de Regering van Koningin *Isabella* zal worden erkend.

LONDEN, 30 April ('s avonds).

Heden middag zijn de leden van het nieuwe Parlement in Westminster bijeengekomen. — In het Huis der lords is terstond nadat de lord-kanselier het koninklijk besluit der bijeenroeping had voorgelezen, een begin gemaakt met het beëedigen der leden. — In het Huis der gemeenten heeft de eerste werkzaamheid bestaan in het verkiezen van eenen voorzitter. Daartoe is de heer *J. Evelyn Denison*, afgevaardigde van Noord-Nottinghamshire, van den kant der bewindslieden voorgesteld, en zonder eenige tegenbedenking verkozen. Lord *Palmerston* en de heer *Walpole* (een der hoofden van de conservative partij) hebben den verkozen nieuwen voorzitter met die benoeming gelukgewenscht, en nadat de heer *Denison* zijne betrekking aanvaard had, is het Huis verdaagd. De nieuwe leden zullen nu in handen van den voorzitter de voorgeschreven eeden afleggen, en daartoe zullen eenige dagen gevorderd worden, zoodat de eigenlijke opening van de Parlements-zitting eerst aanstaanden donderdag zal kunnen plaats hebben. Nademaal de Koningin dan nog niet in persoon tegenwoordig zal kunnen zijn, zal H. M. bij die gelegenheid door eene commissie vertegenwoordigd worden.

— Met de *Ariel* zijn heden tijdingen uit Nieuw-York van 16 April te Southampton aangebragt, inhoudende, dat de poging van den kollonel *Lockridge* om van den zeekant naar het binnenland van Nicaragua doortedringen, ten einde *Walker* te ontzetten, mislukt is. De genoemde bevelhebber heeft met 300 man, aan boord van twee stoombooten, over de rivier van St. Juan den 28sten Maart Castillo bereikt, maar heeft daar eene vijandelijke magt van 500 man in eene sterke positie aangetroffen, zoodat hij te rade werd om, zonder een gevecht te wagen, terug te keeren. Op zijn terugtogt heeft hij al de fortificatien beneden Castillo vernield, en is de stoomketel van eene zijner booten gesprongen, waardoor 50 zijner officieren en manschappen zijn gedood en gewond. Terwijl alle hoop om in zijne onderneming te slagen vervlogen was, heeft hij zijne twee battaillons ontbonden, maar nog een deel zijner manschappen bij zich gehouden, en daarmede bevond hij zich laatstelijk te Puenta Arenas. Het zeggen was, dat hij nu eene poging zou aanwenden om over Panama *Walker* te bereiken. — Omtrent den toestand van dezen laatstgenoemden heeft men met deze gelegenheid niets vernomen.

Voor het overige schijnen deze berigten uit Nieuw-York geen belangrijk staatkundig nieuws te bevatten. — In vroegere tijdingen uit de Ver.-Staten wordt, bij wijze van gerucht, gesproken van het voornemen van den President *Buchanan*, om troepen naar Utah te zenden, ten einde de Mormons, die zich bij voortduring weerspannig betoonen tegen het gouvernement der Unie, tot onderwerping te brengen. Ingeval dit ontwerp ten uitvoer gebragt wordt, verwacht men van den kant der dweepzieke Mormons een hardnekkigen tegenstand, en mitsdien een bloedigen strijd.

— Op grond van berigten uit Petersburg melden brieven uit Parijs, dat ook de bemanning van een russisch vaartuig, en wel van het fregat *Aurora*, in China door de bevolking aangevallen en mishandeld is. Het genoemde vaartuig, hetwelk den 11den Maart van een kruistogt langs de noordelijke kust ter reede van Hongkong is aangekomen, had eenige dagen vroeger sloepen afgezonden om water te halen, maar de daarmede belaste manschappen waren naauwelijks geland, of zij werden door de Chinezen aangevallen en verscheidene hunner ernstig gewond, zoodat zij veel moeite hadden om te ontsnappen. De bevelhebber van het fregat had daarop een detachement mariniers en zeelieden aan land doen gaan, en door hetzelve was de vijandiggezinde bevolking streng getuchtigd. Tevens wordt gemeld, dat bij het russische gouvernement berigt is ontvangen, dat de gouverneur van Siberie troepen naar de chinesche grenzen heeft afgezonden, om daar de rust te bewaren en op onverwachte gebeurtenissen voorbereid te wezen.

— Het berigt, dat het met troepen naar China bestemde stoomtransportschip *Transit* met meer of minder belangrijke schade in de Corunna is binnengeloopen en daar herstelling moet ondergaan, wordt heden stellig tegengesproken. Men verzekert nu, dat dit vaartuig zonder schade te hebben bekomen, wegens het stormweder eene schuilplaats in de genoemde haven gezocht heeft en na weinige uren daar vertoefd te hebben de reis zou voortzetten.

— H. K. H. de Hertogin *van Glocester*, tante van H. M. Koningin *Victoria*, is heden in tachtigjarigen ouderdom overleden.

— Mevrouw *Franklin* heeft besloten om zelve nog voor het laatst eene expeditie uittezenden, ten einde de overblijfselen van de manschappen der *Erebus* en *Terror*, die in der tijd onder bevel van haren echtgenoot, sir *J. Franklin*, de ontdekkingsreis naar de Noordpool-zee ondernomen hebben, optesporen. Tot dat einde wordt het schroefstoomjagt *Fox*, thans te Aberdeen liggende, uitgerust; hetzelve zal gesteld worden onder commando van den kapitein *M'Clintock*, die bij vorige expeditien van dien aard zich onderscheiden heeft.

— Ofschoon de vraag naar geld geenszins vermindert, was de beurs heden iets vaster. De 3 pc. gecons. resc. 93¼ à ⅜. — De bestuurders der Eng. Bank hebben in hunne heden gehouden vergadering het disconto nog niet verhoogd.

BRUSSEL, 1 Mei.

In de zitting der Kamer van gisteren hebben vijf Afgevaardigden het woord gevoerd over het wets-ontwerp betreffende de instellingen van liefdadigheid. Van dezen hebbende drie de heeren *Osy*, *Rodenbach* en *de la Coste*, ten gunste van de voordragt gesproken, en twee, te weten de heeren *Delfosse* en *H. de Brouckere*, dezelve bestreden.

De heer *Osy*, die thans geheel andere beginselen schijnt te zijn toegedaan omtrent het in behandeling zijnde ontwerp dan in het jaar 1847, toen hij de clericalen nadrukkelijk bestreed, heeft ditmaal beweerd, dat de Regering de bevoegdheid niet heeft om de vestiging van kloosters tegentegaan, vermits het regt van vereeniging hier te lande niet alleen wordt erkend, maar zelfs een der grondslagen is, op welke de belgische Constitutie berust. — Van de zijde der liberalen wordt aangemerkt, dat de heer *Osy* zeer verward heeft gesproken en klaarblijkelijk verlegen was omtrent de door hem aantenemen houding; — dat hij beter had gedaan met het voorbeeld te volgen van den heer *Ch. de Brouckere*, den burgemeester van Brussel, die, bespeurende, dat hij, wat het onderwerp der openbare liefdadigheid betreft, geheel in beginselen verschilde met de meerderheid der kiezers van deze hoofdstad, die hem hebben afgevaardigd, op de meest waardige wijze openlijk voor zijn gevoelen is uitgekomen en zijn mandaat heeft nedergelegd.

De heer *Delfosse*, een der hoofdleiders van de liberale partij in de stad Luik, heeft uiteengezet, dat de voordragt onaannemelijk was, als inbreuk makende op de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, waarbij de regten van het huisgezin worden gewaarborgd. Volgens dien spreker, was het hoogst gevaarlijk, aan geestelijken het regt te geven om optetreden als speciale administrateuren van goederen, die welligt aan zieltogenden op hun sterfbed worden afgedwongen, en zou een gevolg van de thans voorgestelde bepalingen zijn, eensdeels dat het getal arbeiders zou afnemen naar gelang dat der behoeftigen toenam, anderdeels dat de constitutionele Staats-instellingen ernstig zouden worden bedreigd door den steeds toenemenden invloed der geestelijkheid. De spreker heeft ten slotte de Kamer en de kiesbevoegden ernstig aangespoord om zich nadrukkelijk te verzetten tegen de reactionaire gezindheid, welke thans bij zoo velen wordt bespeurd en zoozeer strekt om de natie de bewustheid van hare door vrijheidszin ontwikkelde kracht te doen verliezen.

De heer *H. de Brouckere* is getreden in eene vergelijking van het tegenwoordige wets-ontwerp met dat, 't welk, ook met zijne medewerking, in het jaar 1854 voorgedragen geworden is. De spreker heeft zich bevijverd om aantetoonen, dat het tegenwoordige ministerie geenszins met het oog op de belangen der behoeftige klasse is overgegaan tot het ter zijde stellen van het ontwerp van 1854. „Het geldt hier (dus heeft hij gezegd) noch de godsdienst, noch de vrijheid van het geweten, noch de geestelijke zusters die liefdadigheid uitoefenen. Zeer ten onregte gewaagt men van eene wet op de liefdadigheid, nademaal er indedaad van niets anders spraak is dan van het aan corporatien verleenen van persoonlijke burgerlijke regten." In het breede heeft hij betoogd, dat de invoering der wet reactie zal uitlokken, die voor de Katholieke Kerk zelve niet dan hoogst nadeelige gevolgen zal kunnen hebben.

Waarschijnlijk zal de minister *de Decker* genoodzaakt zijn om zich te verdedigen tegen eenen vrij hevigen aanval, welke gisteren tegen hem is gerigt door den heer *Delfosse*. Deze Afgevaardigde heeft den genoemden bewindsman afgevraagd, wat hij thans zelf wel denkt van de hoogdravende belofte der mannen, die, nu twee jaren geleden, aan het bewind zijn gekomen, onder de leus van matiging en verbroedering; — die destijds verzekerden, dat zij de band tot vereeniging der verschillende partijen zouden uitmaken, en thans een ontwerp van wet hebben ingediend, 't welk meer dan eenig ander geschikt is om burgers tegen burgers optezetten? De heer *Delfosse* heeft de leden van het Kabinet verweten, dat zij zijn gekomen met den olijftak des vredes in de eene en het zwaard in de andere hand; — dat zij aanvankelijk echter alleen den olijftak hebben vertoond en het zwaard zorgvuldig verborgen gehouden, om met dit laatste hunne tegenstanders te verslaan, zoodra deze, vertrouwende op de bewindslieden, hunne wapenen hadden nedergelegd. De wijze, waarop de heer *Delfosse* zich verder heeft uitgelaten, is van dien aard geweest, dat de minister, en vooral de heer *de Decker*, bezwaarlijk het stilzwijgen zal kunnen bewaren.

Te oordeelen naar het getal sprekers, die nog over deze aangelegenheid het woord verlangen te voeren, zal het, naar men meent, nog wel drie weken aanhouden, eer de algemeene beraadslaging kan worden gesloten.

— De centrale sectie, belast met het onderzoek der wets-voordragt tot dekking der kosten voor de in Julij gevierde onafhankelijkheids-feesten, maakt steeds groot bezwaar om de uitgetrokken sommen toetestaan. Men maakt aanmerking op het salaris van een architect, die 4200 fr. heeft ontvangen, en van een ander die, behalve de Leopoldsorde, 10,000 fr. heeft genoten. Voorts baart het bevreemding, dat ruim 6000 fr. in rekening worden gebragt voor eene tribune op de Place-Royale, bestemd voor de leden van het voormalige Congres, welke tribune nooit anders dan op het papier heeft bestaan.

De hooge rekeningen zouden, naar luid der tot regtvaardiging overgelegde stukken, voornamelijk voortspruiten uit de wijzigingen, welke de plannen gedurig hebben ondergaan, uit het gebrek aan tijd, en uit de noodzakelijkheid, waarin men is gebragt, om vreemd werkvolk te gebruiken.

De liberale leden schijnen gezind te zijn om de sommen

toetestaan, en op die wijze een einde aan de zaak te maken. De clericalen echter meenen, dat de Kamer de gelden moet weigeren. De heer *Dumortier* onder anderen heeft in de centrale sectie verklaard, dat hij zijne stem tegen de voordragt zal verheffen; — dat het bedrag der kosten, zijnde 1,100,000 fr., buitensporig is, en het niet in de bedoelingen der Regering kan hebben gelegen, om de aanvankelijk geraamde som van 700,000 fr. zoozeer te overschrijden. Volgens den heer *Dumortier*, moeten de architecten niets ontvangen boven de hun van gouvernementswege toegestane gelden.

BRUSSEL, 2 Mei.

Gisteren heeft de Afgevaardigde *Tesch* het woord gevoerd tegen het wets-ontwerp, betreffende de inrigtingen van liefdadigheid. Deze spreker heeft zich vooral ten taak gesteld om te wederleggen hetgeen door den heer *Malou* is aangevoerd; die onder anderen heeft beweerd, dat de liberale ministers vóór 1847 steeds, wat de speciale administratien aangaat, de wetgeving op het stuk der openbare liefdadigheid hebben uitgelegd in eenen zin, overeenkomstig met het beginsel, 't welk thans door het Kabinet is aangenomen en aan de nu in behandeling zijnde voordragt ten grondslag strekt. De heer *Tesch* heeft onderscheidene stukken, welke van den heer *Malou* vóór 1847 zijn uitgegaan, aangehaald, ten bewijze, dat deze laatste destijds evenzeer gestemd was voor het centraliseren der administratie in handen der burgerlijke overheid, als hij thans ongunstig daarover denkt.

In den loop zijner rede is de spreker nadrukkelijk opgekomen tegen het beweren van graaf *de Liedekerke*, dat het toenemen van het pauperismus en de bedelarij hoofdzakelijk aan de hervorming moet worden toegeschreven.

's GRAVENHAGE, 2 Mei.

Bij kon. besluit van 29 April is benoemd tot ontvanger der dir. bel., in- en uitg. regten en acc. en van de bel. op de gouden en zilv. werken te Breda, de heer *W. van Bergen*, thans te Zwijndrecht.

— Z. M. heeft, bij besluiten van 20 en 29 April, den generaal-majoor *L. H. W.* baron *van Aylva Rengers*, commandant van de 1ste brig. inf., tevens belast met het opperbevelhebberschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsche, zoo mede met de functien van prov. comm. aldaar, op het daartoe door hem gedaan verzoek, op pensioen gesteld; gelijk ook den 2den luit. *D. D. P. van Herwaarden*, thans op non-activiteit.

Z. M. heeft, bij onderscheiden besluiten van 29 April, benoemd: bij den plaatselijken staf, tot 2de luit. en pl. adj. 2de kl. te Middelburg, den serg. *J. Ouboter*, van de Kon. Academie te Breda; bij het wapen der kavalerie, bij den staf van het wapen, tot ritmeester 3de kl. den 1sten luit. *J. J. J. Dubois*, van het 1ste reg. drag.

Bij kon. besluit van 2 April, is, op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den 2den luit, *E. E. L. de Petit*, van het bat. jagers n°. 27, dienst doende in West-Indie, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. mil. dienst, onder toekenning van pensioen.

's GRAVENHAGE, 2 Mei.

H. K. H. de Groothertogin *van Saksen-Weimar-Eisenach* zal, naar men verneemt, tot omstreeks de helft dezer maand in de residentie verblijven, en dan naar Eisenach terugkeeren.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-generaal van gisteren is ingekomen een wets-ontwerp, strekkende, tot daarstelling van bepalingen voor het veilig verkeer op de spoorwegen.

— Heden is de beraadslaging over het indische drukpersreglement in de Tweede Kamer voortgezet.

De heeren *Thorbecke* en *Baud* hebben geantwoord op de bedenkingen, die tegen de vroeger door hen ontwikkelde meening gemaakt waren.

De heer *Wintgens* heeft de door de commissie voorgestelde conclusie verdedigd. Hij verklaarde, dat hij als lid der commissie met alle onpartijdigheid het onderhavige drukpers-reglement heeft onderzocht; dat het hem slechts te doen was om waarheid en licht, en dat hij dan ook dat stuk vrij en onaf hankelijk heeft beoordeeld. Hij heeft in hetzelve onduidelijkheid gevonden; de onderscheiding, welke art. 110 van het regerings-reglement wil, komt er niet in voor. Door de bevelen en aanschrijvingen, welke, zoo als de minister heeft medegedeeld, naar Indie gezonden zijn, betreffende de uitvoering van het reglement, is de onduidelijkheid niet weggenomen; daardoor wordt het regl. niet herzien, en men weet, dat aanschrijvingen en circulaires even spoedig door andere opgevolgd kunnen worden. Bovendien heeft hij het regl. strijdig geacht met de wet, in zoo ver, dat de te stellen cautie ook aansprakelijk is voor een nederlandsch drukwerk. Deze bepaling geeft aan het regl. een preventief karakter, hetwelk de wet niet gewild heeft. Ten aanzien van de aansprakelijkheid van den verspreider in Indie vereenigde de spreker zich geheel met hetgeen de heer *Godefroi* daaromtrent betoogd heeft. Hij hield zich overtuigd, dat de regter in Indie met alle bedachtzaamheid zou handelen; wanneer het niet overtuigend bleek, dat de verspreider met boos opzet te werk gegaan was, dat er slechts eene dwaling had plaats gehad, dan zal er zeker eene vrijspraak volgen. Ten slotte gaf hij zijne meening te kennen, dat ook de Regering zelve eene herziening van het reglement wenschelijk zal achten.

De heer *Hoynck* heeft de tegen zijn amendement ontwikkelde bedenkingen beantwoord, en de heer *Sloet* zijne vroegere rede toegelicht.

Nadat ook de heer *v. Nispen* zijne gisteren gehoudene rede had toegelicht, heeft de heer *Groen* geantwoord op hetgeen door den heeren *Thorbecke*, *Hoynck*, *Wintgens*, *v. d. Linden* en *Sloet* was aangevoerd.

Daarna heeft ook de minister van Kolonien zijne stellingen nader toegelicht, en, op eene daaromtrent door den heer *van Nispen* gedane vraag, verklaard, dat de bij het onderhavige reglement behoorende nota van toelichting een vertrouwelijk stuk was, hetwelk namens den Koning aan den gouverneur-generaal is toegezonden; dat hij het strijdig met zijn pligt geacht zou hebben, aan dat, tot de vertrouwelijke mededeelingen behoorende, stuk openbaarheid te geven, en dat dit ook onnoodig was, nademaal hij zich bereid verklaard had tot het geven van inlichtingen; dat het bewuste stuk in Indie door diefstal, of medepligtigheid aan diefstal, moet verkregen zijn; dat hij, vernomen hebbende, dat het hier te lande in druk verschenen was, hetzelve niet heeft willen lezen, en ook werkelijk niet gelezen heeft; dat hij derhalve niet kan zeggen, of hetzelve met het oorspronkelijke al of niet overeenkomt.

Hierna is de beraadslaging gesloten, en het eerst gestemd over het amend. van den heer *Hoynck*, strekkende, om te verklaren, dat de Kamer het reglement op de drukwerken in Indie strijdig vindt met den geest en de bedoeling van art. 210 van het indische regerings-reglement; dat hetzelve mitsdien herziening behoeft, en dat er, althans voor zooveel de uitvoering van de 2de alinea van dat art. betreft, behoefte bestaat aan regeling door de wet. — Dit amend. is verworpen, met 33 tegen 29 st.

Voor stemden de heeren: *van Eck*, *van der Linden*, *Jespers*, *van Wintershoven*, *Reijnders*, *de Limpens*, *de Poorter*, *van Hoëvell*, *Heemskerk*, *Sloet*, *Hoynck*, *Meeussen*, *van Zuylen*, *Zylker*, *van der Veen*, *van Bosse*, *Dommer*, *Poortman*, *Westerhoff*, *Anemaet*, *Thorbecke*, *Gevers*, *Meylink*, *van Akerlaken*, *Hugenholtz*, *ten Cate*, *van Nispen*, *Bots* en *Dullert*.

Tegen verklaarden zich de heeren: *Sander*, *Luyben*, *Dirks*, *de Brauw*, *Slicher*, *Elout*, *van Foreest*, *Hoffman*, *Groen*, *de Kempenaer*, *Bosscha*, *Godefroi*, *v. Franck*, *v. Rappart*, *Delprat*, *Kien*, *Stolte*, *Wintgens*, *Vegelin*, *Taets*, *Storm van 's Gravesande*, *Hoekwater*, *Baud*, *van der Poel*, *Wijbenga*, *Schimmelpenninck*, *Mackay*, *van Deynse*, *van Reede*, *Nolthenius*, *Bieruma*, *van Lijnden* en de voorzitter (de heer *van Goltstein*.)

Afwezig waren de heeren *v. Heiden*, *L. D. Storm*, *Beens*, *Strens*, *de Lom* en *Hengst*

Daarna is het amend. van den heer *Groen* verworpen, met 47 tegen 15 stemmen. Hetzelve strekte om uit de conclusie van het verslag der commissie weg te laten de woorden: „met uitdrukking van de overtuiging der Kamer, dat het reglement op de drukwerken in Indie eene herziening behoort te ondergaan".

Voor dit amend. hebben gestemd de heeren: *Nolthenius*, *v. Lijnden*, *Elout*, *v. Foreest*, *Hoffman*, *Groen*, *de Kempenaer*, *v. Franck*, *v. Rappard*, *Kien*, *Stolte*, *Hoekwater*, *Baud*, *Schimmelpenninck* en *v. Reede*.

Ten slotte is de conclusie van het rapport der commissie aangenomen met 56 tegen 6 st. Zij strekte, om haar verslag te doen drukken en ronddeelen, een afschrift daarvan aan den minister van Kol. te zenden, met uitdrukking van de overtuiging der Kamer, dat het reglement eene herziening behoort te ondergaan.

Tegen stemden de heeren: *v. Reede*, *v. Lijnden*, *Elout*, *v. Foreest*, *Hoffman* en *Groen*.

De heer *v. Hoëvell* heeft daarna gezegd, dat men kan aannemen, dat, indien al de leden der Kamer tegenwoordig geweest waren, de stemmen zouden hebben gestaakt, of de beslissing met eene enkele stem genomen zou zijn; dat in dien toestand, naar constitutionele beginselen, òf het ministerie moest aftreden, òf de Kamer ontbonden worden; dat hij in den tegenwoordigen staat van zaken, met het oog op de zoo even gehoudene stemmingen en op de lijst der afwezigen, het raadzaam vond, zijne voorgenomene interpellatie over de suikercontracten nu niet te doen plaats hebben, en dus dezelve voor het tegenwoordige introk.

Na het uitbrengen van verslagen is bepaald, dat de beraadslaging over het voorstel van den heer *v. d. Veen*, betreffende het Zwolsche-diep, aanst. dingsdag zal gehouden worden. — De Kamer is daarop tot dingsdag gescheiden.

HAARLEM, 2 Mei.

Het programma der feesten, welke zullen plaats hebben aan het Hof van Frankrijk, ter eere van den russischen Grootvorst, is eenigermate gewijzigd, vermits het Hof voor vier dagen den rouw heeft aangenomen, wegens het overlijden van de Hertogin *van Glocester*. — Gisteren heeft de Vorst de godsdienst-oefening bijgewoond in de russische kapel.

— Gedurende vele jaren bestonden te Amsterdam twee effecten-societeiten, de eene genaamd *Tot Nut des Obligatiehandels*, de andere de *Nieuwe Handels-Societeit*, welke beiden ieder hare afzonderlijke beursnotering hadden. Door de bemoeijing van het Algemeen Beurs-Comitté, hebben nu die beide Societeiten zich ontbonden, en is eene nieuwe societeit, genaamd de *Effecten-Societeit*, opgetreden, waarvan voortaan de officiële beursnotering zal uitgaan.

— De algemeene jaarlijksche vergadering der Nederlandsche Maatschappij tot afschaffing van den slavenhandel zal den 6den Mei te 's Gravenhage worden gehouden.

Dezer dagen zijn berigten uit Suriname ontvangen, nopens de wijze, op welke de gelden zijn gebezigd, die, tot het vrijkoopen van slaven, derwaarts zijn opgezonden. Daaruit blijkt, dat in het jaar 1856 daartoe is besteed een bedrag van *ƒ* 7300, en dat daarmede aan 39 slaven de vrijheid is verzekerd.

Naar luid van het tijdschrift der bedoelde Maatschappij, heeft de kerkeraad der hervormde gemeente te Amsterdam besloten om zich tot de Algemeene Synode te wenden, met het verzoek, dat deze, als vertegenwoordigende al de hervormde gemeenten des Rijks, een adres tot de hooge Regering zoude rigten, met de uitdrukking van haren wensch, dat het gouvernement, niet alleen met het oog op de stem der menschelijkheid, maar ook op de lessen van het Evangelie betreffende de christelijke broederliefde, hoe eerder, hoe beter de noodige stappen moge doen, die, in den weg eener wijze bedachtzaamheid, kunnen leiden tot het doen verdwijnen van een kwaad, waarvoor men niet genoeg kan bidden, dat voor altijd uit onze overzeesche bezittingen worde geweerd.

— Den 30sten April was de staat der Nederl. Bank: omloopende bankbiljetten *ƒ* 84,869,440; saldo's van rekeningen-courant *ƒ* 11,792,965.29^{5}; munt en muntmateriaal *ƒ* 70,934,312.84^{5}.

— In de *Staats-cour.* van 3 Maart jl. werd aangekondiging gedaan eener voorgenomen tentoonstelling van vee, voortbrengselen en werktuigen van den landbouw, welke in de maand Augustus van dit jaar te Waterford in Ierland zal plaats hebben. Het blijkt nader, uit een schrijven van Zr. Ms. gezant te Londen, dat de commissie dier tentoonstelling, uit hoofde der ziekte, die in onderscheidene gewesten op het vasteland onder het vee is uitgebroken, besloten heeft daarop geen buitenlandsch vee toe te laten. (*Staats-cour.*)

— De heer *Roelants*, de schrijver van het vlaamsche drama *Willem de Zwijger*, 't welk onder anderen op 30 Maart te Brussel met zooveel bijval openlijk ten tooneele is gevoerd, is door Z. M. den Koning van Nederland tot ridder van de Eikenkroon benoemd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 Mei Den 1sten dezer in Texel binnengekomen: *Norfolk Lass*, Bunton, Newcastle; *Elisabeth*, Henderson, Seaham; de stoomb. *Burgem. Huidekoper*, Hull; *Fox*, King, Jarmouth; en uitgezeild: *Eensgezindheid*, Portengen en Soulurg, Evers, beiden naar Batavia; de stoomb. *Iris*, Hull. Gisteren nog: *Fennegina Arentina*, de Jonge, Triest. Wind n. n. o.

Den 1sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Klaartje*, de Ruiter Newcastle; de stoomb. *Louise*, Grangemouth; *Balmoral*, Leith; *Gironde*, Stettin; *Juellern*, Nielsen, Dantzig; en uitgezeild: *Julie*, Brem en *Abel Tasman*, Rijken, beide naar Batavia.

Den 7den Maart in Straat Sunda: *Vrede*, Terbrugge, Cardiff naar Singapore.

Den 30sten Maart te Havana binnengekomen: *Vrouw Johanna*, Kettler op, *Doggersbank*, Achenbach en 7 April *Vriendschap*, Buys, alle 3 van Macao.

Den 24sten April van Venetien uitgezeild: *Gesina Henderika*, Breeland, Rotterdam.

Den 5den April van Zante uitgezeild: *Herman Albert*, Potjewijd, Falmouth.

Den 27sten April van Marseille uitgezeild: *Sarah*, Zeeman, Konstantinopel.

Den 22sten April te Bilbao binnengekomen: *Johanna Jacoba*, Sap, Londen.

Den 27sten April te Sunderland binnengekomen: *Maria Diederika*, van Marion, Rotterdam.

Den 27sten April van Sunderland uitgezeild: *het Vertrouwen* Piccardt, Singapore.

SAMARANG, 7 Maart. Het schip *Laurentius & Emilia*, kapt. Knappert, 3 Maart van hier naar Sourabaija vertrokken, is 5 dito bij Japara totaal verongelukt, doch het volk en de passagiers gered.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

2 *Mei* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	—	—	—	*Polen* O. 4 p	77⅜	—	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	—	—	—
W. Schuld 2½ p	63⅝	¾	—	„ A. 3½ „	—	—	—
„ . 3 „	76⅛	—	—	*Oostr.* O.G. 5 „	78½	—	—
„ . 4 „	96	—	—	„ „ 4 „	62¼	—	—
Amort. Sd. 3½	—	—	—	„ Met. 5 „	75 9/16	⅝	—
Handl. Ms. 4½ „	145¾	146	—	„ R. A. 5 „	86⅝	⅞	86¾
O. Leen. 4 „	95	—	—	„ N. 5 „	76⅞	77	76⅞
Holl. Spw. . .	—	—	—	„ 54. 2½ „	39⅛	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *ƒ*	—	—	—
Rijn Spw. 4½ „	—	—	—	„ . . „	—	—	—
M. Wld. 4 „	—	—	—	„ 4 p	312	—	—
Belg. C. 2½ „	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	—
Cert. R. 2½ „	52½	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	—
Spanje O. 1½ „	24⅝	11/16		„ 3 „	—	—	—
Obl. . . 3 „	41¾	.	—	*Brzl.* 24. 5 „	98¼	—	—
„ B. 3 „	38⅛	¼	—	39. 5 „	—	—	—
A. S.	—	—	—	43. 5 „	—	—	—
B. C.	6¾	7/16	—	52. 4½ „	94¾	—	—
Portg. Obl. 3 p	44 13/16	15/16	44 13/16	*Sard.* C. 5 „	—	—	—
Obl. 56 3 „	43⅞	15/16	43⅞	*Peru* 54 4½ „	—	—	—
„ C.	24⅞	25	—	P.	—	—	—
Rusl. H&C. 5 p	103⅛	¼	103⅛	*Eq.* 55. 1 „	14	onbep.	
„ 5 „	—	—	—	*Venzl.* Obl. 4½ „	36½	—	—
Cert. Obl. 5 „	—	—	—	U. 2 „	14⅜	—	—
„ . 4 „	85⅛	—	—	*Gren.* Obl. 3½ „	21⅝	11/16	—
„ Stgltz 4 „	—	—	—	U.	6⅝	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	22 1/16	—	—
„ 54. 5 „	94⅞	—	—	*N. Am.* Ph. H. *ƒ*	—	—	—
„ 55. 5 „	96⅞	97	—	Ph. B. . . .	—	—	—
„ H. 5 „	93	—	—	„ R. 6 p	—	—	—
„ L. 5 „	—	—	—	Am. Bank .	—	—	—
„ L. 4½ „	—	—	—	Ill. Sp. A. . .	—	—	—
Insch. . 6 „	61¼	—	—	„ Obl. C. B. 7 p	96	—	—
Cert. . 6 „	62¾	⅞	—	Lousiana 5 „	—	—	—
Polen A. . *ƒ*	155¼	—	—	*Grkl.* Obl. 5 „	—	—	—

De 3 pc. binnenl. Portugal 42¼. Beleening 4. Prolongatie 4. Disconto 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De binnenl. fondsen waren, bij eenigen omzet in Integralen, iets meer gewild. Van buitenl. waren de oude russische 5 pc., met weinig handel, minder aangenaam; Stieglitz *meer gewild; oostenrijksche onveranderd; spaansche en portugesche prijshoudende.*

WEENEN, 2 Mei. De 5 pc. metall. 83⅛; zilver 4¾.

LONDEN, 2 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 92⅞. Mexico 23½. Spanje 1¼ à 41¾; 1¼ pc. 25¼.

PARIJS, 2 Mei. De 3 pc. renten 68 fr. 85. Spanje 3 pc. 38¾; 1¼ pc. 25.

De algemeene kerkeraad der Walsche gemeente te Rotterdam heeft, ter vervulling der bij die gemeente vacante predikantsplaats, uit het medegedeelde zestal predikanten, het volgende (alphabetisch gestelde) drietal opgemaakt: *G. Chavannes*, candidaat te Amsterdam; *F. C. J. Kronenberg*, pred. te Arnhem; *A. Pierson*, pred. te Leuven.

*** DINTELOORD, 29 April. De dag van den 27sten dezer was voor den burgemeester hier ter plaatse de heer *P. J. Vogelaar* een dag van vreugde; het werd hem vergund zijnen 64ste jaardag te beleven. Nadat den vorigen dag de gemeente door den mond van den leeraar hem in zijne onderscheidene betrekkingen, voornamelijk als hoofd der gemeente en als vader des huisgezins, den zegen Gods had toegebeden, mogt hij op den dag zelven feest vieren met zijn gezin en eenige notabele ingezetenen. Bij het bezit van 12 eigene, 8 aangehuwde zonen en dochters en 26 kleinkinderen, allen woonachtig in deze gemeente, was hij gevoelig getroffen toen hem, behalve andere blijken van toegenegenheid, door zijne gezamenlijke kinderen tot aandenken van dezen heugelijken dag een kostbaar geschenk werd aangeboden. Worde hij nog lang gespaard tot nut en zegen van zijne kinderen, betrekkingen en ingezetenen.

---

kunnen aangeboden worden ten Kantore van den Heer F. L. DER KINDEREN, *Commissionnair* enz., in de Laan te dezer stede. Het Bestuur voornoemd,
's Gravenhage, J. P. DELPRAT, Voorzitter.
30 *April* 1857. H. J. VAN DER HEIM, Secretaris.

De Curator in het Faillissement van TALLINA LAFEBRE, Weduwe wijlen *Johann Ludwig Lagro*, Koopvrouw te Groningen, gehandeld hebbende onder de Firma Weduwe J. L. LAGRO, noodigt bij deze de Crediteuren van genoemde Gefailleerde uit, om op Maandag den elfden Mei 1857, 's voormiddags te tien uur, de Tweede Vergadering van Crediteuren in de Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Groningen bij te wonen, ten einde voor zooverre zij hunne Pretentiën nog niet ter Verificatie hebben aangeboden, dit alsnog te doen, en om voorts allen te raadplegen en te beslissen over het door de gefailleerde voorgesteld en ter Griffie van genoemde Regtbank heden, volgens het voorschrift der Wet, gedeponeerd Accoord.
Groningen, De Curator voornoemd,
28 *April* 1857. S. M. S. MODDERMAN.

*** **OPVOEDING en ONDERWIJS.**
Binnen Leiden kunnen op een Instituut, op de doelmatigste wijze ingerigt, *dat ten doel heeft de opleiding van* JONGE LIEDEN voor **Breda, Delft, de Marine** en den **Handel**, drie ÉLÈVES op zeer aannemelijke voorwaarden, worden aangenomen. Om Prospectus en verdere inlichtingen adressere men zich met *franco* Brieven, Letter Z., bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leiden.

*** J. C. BOESER, te Aarlanderveen bij Alphen, vraagt tegen 1 Junij of eerder, een ONDERMEESTER, van den 2den of 3den Rang, vooral een goed Schoolhouder, van de Gereform. Godsdienst en godsdienstig karakter. Salaris van *f* 80 tot *f* 100. Adres liefst in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij bovengen. Onderwijzer of bij A. L. BOESER, te Weesp.

*** De ONDERWIJZER eener Stads-School, wiens gevoelens meer met het eenvoudige dorpsleven overeenstemmen, zag zich gaarne, ook tot bevordering van de gezondheid zijner Kinderen, weder aan het hoofd eener Dorpsschool geplaatst. Gemeente-besturen onder wier beheer zich eene vacante school bevindt, liefst ter plaatse, waar men tevens eenige Kostleerlingen zoude kunnen houden, hierop reflecterende, worden verzocht zich per brief onder Letter N. te wenden tot den Boekhandelaar P. J. BRAT in de Molsteeg te Amsterdam, ten einde, in overleg met Wel-Ed. Heeren Schoolopziener en School-Commissie, in nadere correspondentie omtrent eene verplaatsing te treden.

*** Uit hoofde eener plotselijke ziekte, wordt aan de Bijzondere School der 1ste klasse te Zwolle gevraagd, om terstond of zoo spoedig mogelijk in dienst te treden: Een HULP-ONDERWIJZER, van christelijke beginselen, den 3den of 4den Rang bezittende; met acte in het Fransch, en die tevens bekwaam is, goed practisch onderwijs in de Holl. school te kunnen geven. Salaris naar bekwaamheid. Brieven *franco*, aan den Hoofd-Onderwijzer J. H. WEENINK.

*** K. SIMMERMANS, Onderwijzer te Schiedam, vraagt een ONDERMEESTER, van den 3den Rang. Brieven *franco*.

*** Men verlangt een ONDERMEESTER, die tevens geschikt is om voortezingen, Salaris *f* 80. Adres de Boekhandelaar J. NOORDUYN & ZOON, te Gorinchem, Lett. R.

*** Een gehuwd ONDERWIJZER, in deze Stad gevestigd, die sedert vele jaren onderrigt heeft gegeven in de *Hollandsche, Fransche, Engelsche, Hoogduitsche* en *Italiaansche Taal*, alsmede in de *Meet-, Stel-, Rekenkunde* en de andere vakken van het lager onderwijs, die overigens, bij eene acte als *Landmeter*, de *meest* voldoende bescheiden van bekwaamheid, geschiktheid, ijver en goede trouw kan overleggen, wenscht dagelijks eenige uren te besteden tot het geven van Privaatlessen of de leiding van een of meer jonge Menschen. Adres met *franco* Brieven, onder Litt. O., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.
Haarlem, 4 *Mei* 1857.

*** Een Pred. Zoon 21 jaren oud, H. G., volledig geëxam. in de Holl., Fr., Eng. en Hoogd. Talen, vrij bedreven in Wis-, Natuur-, Geschied- en Aardrijkskunde, alsmede in het Latijn en Grieksch, en hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding behoort, zoekt eene andere betrekking als GOUVERNEUR, IN- of EXTERNE, in of bij eene der Acad. of Athem. Steden. Nopens zijn Persoon, kan men inlichtingen bekomen, bij verschillende nader aan te wijzen Predikanten. Brieven *franco*, Letter W., bij de ERVEN J. J. TIJL, Boekhandelaar te Zwolle.

*** Door de benoeming van den Heer *H. J. Lit*, tot Hoofd-Onderwijzer, vraagt de ondergeteekende, tegen half Augustus, een' SECONDANT van den tweeden Rang.
IJsselstein, den 28sten *April* 1857. J. PROVILY.

*** Aan een pr. Instituut in Z. Holl., verlangt men tegen Augs. of eerder een' SECONDANT, die de beginselen van het Fransch, Duitsch en Engelsch kan onderwijzen, en die goed Fransch spreekt. Teekenen is eene aanbeveling. Er is eene bijzondere gelegenheid tot het aanleeren of voortzetten der Wiskunde. Brieven *franco*, Letter A. B. bij A. KNOOP Klein Heiligland te Haarlem.

*** Te 's Gravenhage wordt gevraagd in een voornaam **Hôtel**: Een EERSTE BEDIENDE. Brieven *franco*, onder Lett. M., bij den Boek- en Kunsthandelaar M. M. COUVÉE, Lange Poten, te 's Hage.

*** Ouders of Voogden, die voor een' Zoon of Pleeg-Zoon, WETENSCHAPPELIJKE OPLEIDING verlangen, vereenigd met eene Beschaafde Godsdienstige Opvoeding in den huisselijken kring, wordt daarvoor eene geschikte gelegenheid aangeboden, bij eenen Predikant in eene welvarende Stad, waar voortreffelijke inrigtingen voor middelbaar en hooger onderwijs bestaan. Brieven, inlichting en opgave der voorwaarden *franco*, te bezorgen aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem, onder de Letters L. T.

*** Een gezond Man P. G., volkomen bekend met den Landbouw, en de beste getuigenissen kunnende produceren, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst: als OPZIGTER over Landerijen, BOUWBOER, of in eene dergelijke Betrekking, onverschillig in welke provincie. Brieven *franco* Lett. D. G., bij den Boekh. A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

*** Een bekwaam ZADELMAKERS-KNECHT, vast werk begeerende, kan dadelijk geplaatst worden. Brieven *franco*, onder de Letters V. O., bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

*** **ATTENTIE.**
Men vraagt AGENTEN en CORRESPONDENTEN voor een opgerigten onderling **Pensioen- en Weduwen-Fonds**, op zeer aannemelijke voorwaarden.
Borgstelling in Kontanten is een vereischten.
Belanghebbenden worden verzocht met opgave van tegenwoordige positie, zich *franco* te adresseren onder Letter B., bij den Boekhandelaar J. BEERENDONK, Heisteeg, te Amsterdam.

*** Men verlangt ten spoedigste tegen eenige tegemoetkoming, voor Inwoning, Kost enz., als ÉLÈVE-SECONDANTE, een Meisje van 16 tot 20 jaren, eenigzins met het Fransch bekend, op een Instituut van Externes, waar ruimschoots gelegenheid tot oefening is en waar een aantal Élèves reeds met den besten uitslag tot een Provinciaal-Examen in de vier moderne Talen enz. zijn opgeleid. Adres *franco*, onder Letters R. S., aan den Boekhandelaar J. C. DE BUISONJÉ, aan het Nieuwe-Diep.

*** Men vraagt ten spoedigste: voor een Meisje oud 20 jaren, van de Prot. Godsd., een allezins voldoende examen in de Fransche-, Nederduitsche Taal en verdere vakken van het onderwijs gedaan hebbende, eene conditie als ÉLÈVE SECONDANTE, op een Instituut waar zij zich in de Engelsche taal zal kunnen bekwamen, waarvoor men genegen zoude zijn eene bijdrage te doen. Adres Lett. D. N., *franco*, bij A. CRANENDONCQ & ZONEN, Boek-, en Kunsthandelaars te Nijmegen.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke familie, sprekende behalve het Hollandsch, het Fransch en Duitsch, zoekt met 1° Junij, eene betrekking als Huishoudster of Jufvrouw van Gezelschap, terwijl zij tevens niet ongenegen is de opvoeding van kinderen op zich te nemen.
Hierop reflecterende, adressere men zich met *franco* Brieven onder de Lett. A. B. bij den Boekhandelaar C. H. SCHETSBERG te Goes.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW van de P. G., 40 jaren oud, zag zich gaarne spoedig geplaatst, ter waarneming eener Huishouding, of tot Gezelschap bij eene ziekelijke Dame, kunnende zij de beste getuigschriften produceren. Adres *franco*, onder Letters D. D., aan den Boekhandelaar G. DE GEUS, te 's Gravenhage.

*** Door langdurige ziekte der Vrouw, vraagt men bij Protestantsche Burgerlieden zonder Kinderen *cito* eene *zindelijke* MEID of VROUW, tot waarneming der Huishouding. Adres *franco*, onder Letter V., met opgave van ouderdom enz., bij den Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda.

*** *Une Demoiselle de la Suisse Française, R. P., désirerait se replacer en qualité de GOUVERNANTE vers le mois d'Août prochain. Elle enseigne, outre sa langue maternelle, l'Anglais et tout ce qui appartient à une éducation soignée. Adresse, lettre affranchie, sous l'initiale L., au Libraire H. B. BREYER, à Arnhem.*

*** *On demande, vers le mois d'Août, dans une des institutions de la Haye, aux appointements de f 500 à f 600 un SECONDANT EXTERNE du 2e. Rang et du cult. Protestant. Lettres affranchies, aux initiales J. N., aux Libraires THIERRY & MENSING.*

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.
NACHTTREINEN
bij gelegenheid der Gecostumeerde Optogt,
te DELFT.
Op Dingsdag den 5den Mei 1857 zullen van Delft vertrekken de volgende nachttreinen:
's Nachts ten twaalf uur naar *'s Gravenhage, Leyden, Haarlem* en *Amsterdam*.
's Nachts ten half een uur naar *Schiedam* en *Rotterdam*.
Die Treinen zullen aan geen andere stations of halten stil houden.
Retourbilletten tegen de volle vrachtprijzen en geldig voor alle treinen zijn gedurende den geheelen dag verkrijgbaar op alle de genoemde Stations.
Amsterdam, 25 *April* 1857.
De Administrateur, J. W. BAKE.

*** De Directie van de 1ste en 2de Noord-Hollandsche Brandwaarborg Maatschappijen, gevestigd te Oudkarspel brengt, ten gevolge van het bepaalde bij art. 19 en 18 van de reglementen, ter kennisse van de deelhebbers, dat de te doene *Rekeningen en verantwoordingen* over den afgeloopen jare 1856, zullen plaats hebben op Maandag den 25sten dezer maand, des voormiddags ten 11 ure, ten raadhuize der Gemeente Oudkarspel. Gt. EECEN
Oudkarspel, Directeur.
den 1sten *Mei* 1857. M. KROON
Secret. Boekh.

*** LEYMUIDEN, 1 Mei 1857. Heden trof Leymuidens Ingezetenen een treffend verlies, door het vertrek naar Haarlem, van haren hooggeachten en kundigen Doctor, den Wel-Ed. Heer J. J. A. LUCHTMANS. Hij paarde, gedurende zijn ruim 20 jarig verblijf alhier, bij zijnen bijzondere kennis, eenen onvermoeiden ijver en belangstelling aan de ziekbedden zoo der *armen*, als die, der meer gegoeden dat bij alle weldenkenden in dankbare herinnering zal blijven. God zegende het doel, wat aanleiding tot zijn Wel-Ed. vertrek heeft gegeven.

*** **BOUWKUNDIGEN,**
genegen zijnde om aan een Bouwkundig Tijdschrift mede te werken, bestaande in het leveren van vertalingen uit Buitenlandsche Tijdschriften, of oorspronkelijke Stukken, vervoegen zich *franco*, bij den Uitgever A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

*** *Poldermeesteren van den* VEENPOLDER in de Gemeente Schooten c. a., zullen REKENING doen over het jaar 1856, ter Raadkamer van de Gemeente, Zaturdag den 2den Mei 1857, des voormiddags ten *tien* ure, Ingelanden van dien Polder, worden ten aanhoore van dezelve opgeroepen.

*** **HET LOGEMENT en UITSPANNING ROOS EN BEEK,**
aller aangenaamst gelegen aan den Straatweg, nabij Bloemendaal en Haarlem, zal gedurende de Zomermaanden weder geopend zijn, alwaar men zich van de noodige VERVERSCHINGEN zal kunnen voorzien, is ook zeer geschikt tot het houden van PARTIJEN, enz. Ook geeft de Ondergeteekende te kennen, dat bij hem te verkrijgen zijn GEMEUBILEERDE KAMERS, met Kost en Bediening en dat bij zijn Logement Nieuwe Stallingen zijn aangebouwd. Belovende eene prompte en active bediening en beveelt zich in de gunst van het geëerde Publiek minzaam aan.
Zantpoort, 1 *Mei* 1857.
G. BRUGGINK.

*** **INKASSERING VAN PRETENTIËN.**
Wij herinneren bijzonderlijk aan den Handel de aannemelijke voorwaarden omtrent **INKASSERINGEN**, door ons bij de oprigting van ons Bureau gesteld en vervat in de Circulaires, toen ter tijde algemeen verspreid en op *franco* aanvrage gratis verkrijgbaar. De hoofdbepalingen komen hierop neder:
1°. Alle Inkasseringen door het geheele Rijk, Duitschland, Frankrijk en België geschieden naar *vaste* Tarieven, geëvenredigd naar de geldsommen.
2°. De Inkasseringen van zoodanige Pretentiën, waaraan eenige regts- of zaakkwestiën zijn verbonden, worden, *zonder eenige verhooging van kosten*, behandeld door Advokaten en Procureurs.
3°. Bij mislukte executie, om welke oorzaak ook, draagt het Bureau *de helft der gemaakte kosten van uitwinning*, die van het Arrest daaronder begrepen, en berekent in dat geval hoegenaamd geen honorarium.
Brieven *franco aan het Admistratie-Kantoor DE TOEVLUGT*, te Amsterdam.

*** De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat zijne AFFAIRE, met primo Mei verplaatst is naar Wijk 4, N°. 24, Groote Houtstraat. Tevens aan zijne geëerde Begunstigers berigtende, dat zijn **Magazijn** ruim voorzien is van alle soorten van LAKENS, BUCSKINGS, VESTESTOFFEN, en voorts van alles wat tot zijn Vak behoort; zich voorts bij vernieuwing aanbevelende in die gunst en dat vertrouwen, 't welk hij in zijne vroegere Woning heeft mogen genieten.
G. GERLAGH, Mr. Kleermaker.

MANUFACTUREN.
De Wed. A. ANTINK, Battejorisstraat No. 18 te Haarlem,
heeft de eer hare geeerde Begunstigers te berigten, dat zij heeft ontvangen, eene groote sortering ZOMERSTOFFEN, Robes à Volant, Broderies enz.; alsmede ruim gesorteerd is in alle ARTIKELEN tot het witte vak behoorende, als: Tafelgoed, Damaste, stellen Bielefelds en Vlaamsch Linnen (zuiver handgespin Linnen Zakdoeken, Haarlemmer, Madepollams, Sirtings enz. enz.)

M. ZWARTHOOFD,
Groote Houtstraat tweede Huis van de Anegang te Haarlem,
heeft eene groote sortering **LAKENS, SATIN DE LAINE, BUCSKINGS, ZOMER-STOFFEN,** etc. ontvangen, die tegen Fabrieksprijzen verkocht zullen worden; alsmede eene opruiming van eene groote partij gemaakte **KLEEDEREN**, die op lage prijzen gesteld zijn.

VERPLAATSING
van het **Bestelhuis van Bieren**, voor de Brouwerij *het Scheepje*, te Haarlem, uit de Batteljorisstraat hoek Smeedestraat naar de Groote Markt bij *J. J. Braakenburg*, Koffijhuis *Schoonzigt*.

Landbouw berigt.
Zware BEENDEREN MEST, geschikt voor *Bouw- en Weilanden*, en ook als Overbemesting voor Wintergraan etc.
Benoodigd 400 Ned. ℔ per Bunder; is thans weder eenige voorraad voorhanden, en verkrijgbaar à *f* 10 per 100 Ned. ℔ bij *M. Muller* te Utrecht.
Bestelkantoor aan de Chemische Fabriek, Waard-Barrière N°. 68.
Hoofd Depôts voor Gelderland, bij den Hr. *J. v. Schaik*, Landbouwer te Groesbeek; voor Friesland, bij den Hr. *L. Meijer* te Sneek; voor Nooord-Braband, bij den Hr. *H. J. Harting* te Breda.

*** VALLENDE ZIEKTE.
De ondergeteekende acht zich verpligt, openlijk haren dank te betuigen, aan den Wel-Edelen Heer P. C. KIEL, Heel- en Vroedmeester in den Anna-Paulowna-Polder, aan wien zij naast God, haar herstel te danken heeft, van die vreesselijken kwaal. Meer dan 15 jaren heeft zij van tijd tot tijd min of meer geweldige aanvallen daarvan te verduren gehad, tot dat het bovengenoemden Heer *P. C. Kiel* gelukt is haar daarvan geheel te herstellen, zoo dat zij sedert de maand October van het vorige jaar, geen zweem van toevallen meer heeft bespeurd. DIEUWERTJE WORTEL.
Anna-Paulowna-Polder, 28 *April* 1857.

Ik ondergeteekende D. GEURTS, verklaar, dat bovenstaande Advertentie van *Dieuwertje Wortel*, bij mij ruim acht jaren in dienst zijnde en aan mijn huis behandeld, overeenkomstig de waarheid is. DORIS GEURTS.
Anna-Paulowna-Polder, 28 *April* 1857.

*** Men verlangt in den omtrek van Gorinchem, te HUREN of te KOPEN: Eene STEENBAKKERIJ, of wel Gronden geschikt om eene *Steenbakkerij* op te rigten. Adres *franco*, bij den Heer A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

*** HAARLEM.

Voor de *Zomermaanden* TE HUUR, 3 à 4 zeer net GEMEUBILEERDE KAMERS, voorzien van alle Gemakken, hebbende een schoon Uitzigt en eene vrije Wandeling in eenen mooijen Bloementuin; dezelve zijn gelegen even buiten Haarlem, in de onmiddelijke nabijheid van den Hout.

Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lr. K. K., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** In Stad of Dorp waar beide Kerken zich bevinden, wenschte een Gezin, van drie Personen, tegen primo November of eerder te vinden, hetzij KOST en INWONING, met twee Slaapplaatsen, gebruik van eigen Bedden, in een fatsoenlijk Gezin, of hetzij eene kleine WONING met Tuin. Adres met opgave van prijs, stand en verdere inlichting *franco*, onder Letter A., bij den Boekhandelaar J. T. SOMMER, te Almelo.

*** Op het aangenaamste gedeelte der stad Wageningen, biedt men **te Huur** aan, voor een Heer en eene Jufvrouw, of voor eene Jufvrouw alleen: EENE BOVEN- en EENE BENEDENKAMER. *Franco* te bevragen, onder Letter P., aan het Postkantoor aldaar.

*** DOOR BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN: te Baarn, voor de zomer maanden te HUUR, drie KAMERS, GEMEUBELD; en dadelijk te betrekken, gelegen in het vrolijkste gedeelte van het Dorp. Te bevragen bij den Boekhandelaar J. DE RUITER, op den Dam bij de Kalverstraat, te Amsterdam,

---

*** **TE HUUR:** 3 à 4 GEMEUBILEERDE KAMERS, met vrije Keuken, Kelder en Bloementuin. Te bevragen bij G. SCHEPERS, aan den Heemsteschenweg, bij den Hout. Brieven *franco*.

*** **DOOR VERTREK NAAR ELDERS, UIT DE HAND TE KOOP.**

Eene welbeklante BROODBAKKERIJ en WINKELHUIS, geteekend N°. 5, staande aan de Voorstraat te Woudenberg, met grooten Tuin; te aanvaarden p°. Augustus aanstaande of eerder, met inbegrip van de Tuinvruchten. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Nots. VAN HILTE, te Scherpenzeel.

*** ATTENTIE.

Er wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, in eene der kleine Steden van Zuid-Holland eene *welbeklante* en in *volle werking* zijnde

SMEDERIJ,

des verkiezende met Mei of Junij te aanvaarden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij de GEBROEDERS BELINFANTE, Boekhandelaren te 's Gravenhage.

*** Iemand hebbende kennis van Handel en Administratie. eenig fonds bezittende, verlangt in de Provincien gedeeltelijk of geheel overtenemen: Eene HANDELS- of FABRIEKZAAK. *Franco* Brieven Letter F., bij den Boekh. G. W. TIELKEMEYER, te Amsterdam.

*** **DOOR VERTREK NAAR ELDERS,** wordt te KOOP aangeboden: om dadelijk te aanvaarden: Eene in volle werking verkeerende KRUIDENIERS- en GRUTTERS-AFFAIRE, zijnde het Huis voor eenen matigen prijs te Huur. Met *franco* Brieven, Lett. B., te bevragen, den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, te Haarlem.

*** P. VAN WAVEREN JZOON, te Hillegom, zal als lasthebbende van den Heer B. R. DE GRAAFF en anderen te Lisse, op *Dingsdag* den 5den *Mei* 1857, des voormiddags ten 10 ure, presenteeren te Verkoopen: eene uitmuntende partij HIACINTEN en andere BOLGEWASSEN; alle meest in den handel gezochte soorten. Hierbij de geheele kraam van P. VAN WAVEREN JR. Alles breeder omschreven in den Catalogus, die in tijds bij genoemden lasthebbende e verkrijgen zal zijn. Betaaldag 1 December 1857.

*** P. VAN WAVEREN Jz., te Hillegom, zal als lasthebbende van zijnen Principaal, op Woensdag den 6den Mei 1857, des morgens ten 10 uren, in den Tuin van de Wed. *de Nijs*, aan de Hillegommer Beek, in publieke veiling Verkoopen: Eene uitmuntende partij HIACINTEN, waaronder 500 regels *D. W. la Virginité* en andere; benevens 250 soorten vroege, dubbele en enkele TULPEN, waaronder *dubb. Rose, Raphaël, Leonard da Vinci, le Blason, Couronne Rose, Enkele Rose, Roi Pepin, Nederl. Yacht-Club*, en vele nieuwe soorten. En op later te bepalen dag, 350 soorten fijne late TULPEN, waaronder *David, Louis* XVI, en andere uitmunten. De Catalogus is bij bovengenoemden verkooper verkrijgbaar.

*** W. J. ELSENHORST, Makelaar, zal op Zaturdag den 9den Mei 1857, des avonds na vijf ure, in het Logement *den Gouden Leeuw*, in de Zijlstraat te Haarlem, in openbare veiling Verkoopen, ten overstaan van den Notaris Mr. C. GERLINGS:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, waarin sedert verscheidene jaren, *de Schilders- en Glazenmakers-Affaire* met goed succes wordt uitgeoefend en ERVE, staande en gelegen te Haarlem, aan de O. Z. van de Spaarnwouderstraat, op den hoek van de Nieuwe Spaarnwouderstraat, *waarin dit Perceel twee uitgangen heeft*, get. W. 1, N°. 261, Kad. Sectie Litt. D, N°. 2986, Huis en Erf, groot 1 R., 40 E.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondities zullen *drie* dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** De Boekhandelaar W. BEETS, te Delft, heeft uitgegeven en aan de Inteekenaren verzonden het:

PLAATWERK van den gecostumeerden Optogt, te houden door de Leden van het Delftsche Studenten-Corps op 5 Mei e. k., voorstellende de **Garebeg Optogt** van den

SULTAN VAN DJOKJOKARTA,

en de meest Karakteristieke Typen uit den Nederlandsch-Indischen Archipel.

Prijs gekleurd *f* 6,50. Ongekleurd *f* 4,50.

DE MEI-AFLEVERING VAN HET

CHRISTELIJK ALBUM.

Woorden van Stichting in onze Huiskamers, ter Opleiding tot een Godsdienstig Leven,

BEVAT: De openbaring Gods aan *Elia* op Horeb, door Dr. S. K. THODEN VAN VELSEN. — Eenige bedenkingen tegen den zendings Arbeid, door A. T. REITSMA. — Één uit velen, door M. MACALESTER LOUP. — Spreuken van Lavater.

Elke maandelijksche Aflevering kost **25 Cents.**

*** Door W. H. KIRBERGER te Amsterdam, wordt heden uitgegeven:

CARRIÈRE MAKEN

en andere Novellen, door HENRIETTE MARIA L***.

Prijs in Linnen Band *f* 2,25.

DE BIECHT VOOR GOD VAN EEN GROOT MAN,

OF DE BEKENTENISSEN VAN

AURELIUS AUGUSTINUS.

naar 't Latijnsch bekort met eene levensschets van *Augustinus* en ophelderingen voorzien door W. FRANCKEN Az. Predikant te Rotterdam. Prijs in Linnen Band 90 Cents.

DE MEI-AFLEVERING VAN HET

ALBUM DER NATUUR.

Ter verspreiding van Natuurkennis, onder beschaafde lezers van allerlei stand.

BEVAT: De monden der Rivieren, een blik op de geschiedenis van den Nederlandschen Bodem, door Dr. W. A. J. VAN GEUNS. — De Telegraphische verbinding van Europa met Amerika, door P. VAN DER BURG. — Eenige bijzonderheden over den Baars, door T. C. WINKLER. — Het leggen van den Kabel voor den Europeesch-Amerikaanschen Telegraaf, door Ln.

De volgende Aflevering zal bevatten:

Over het Onweder, door Mr. J. A. VAN EYK.

Elke maandelijksche Aflevering kost **30 Cents.**

*** Bij de Erve F. BOHN te Haarlem, is heden in het licht verschenen de **93e 94e** Aflevering van

DE ALGEMEENE GESCHIEDENIS VAN BECKER

2de DRUK, GOED en GOEDKOOP, is de basis van deze uitgaaf, van dit klassieke werk, dat nu weldra **COMPLEET** is. Op 40 Bladz. staat nu meer dan vroeger op 80, en men betaald maar de helft, t. w. 35 Cents per Afl. Ook kan men het zich, naar verkiezing, in eens of bij gedeelten aanschaffen.

AUSTRALIE EN ZIJNE BEWONERS VOLGENS DE NIEUWSTE ONTDEKKINGEN,

naar het Hoogduitsch van UNGEWITTER, door P. H. WITKAMP, 2 Deelen, met 9 Platen *f* 7,20.

DE MEI-AFLEVERING VAN DE

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN

eene Bloemlezing van dergelijke werken uit het Buitenland, voor Nederland bewerkt,

ONDER TOEZIGT VAN

Mr. J. T. BUYS en W. M. LOGEMAN.

BEVAT: Het Crédiet Mobilier en de Banken in Frankrijk. — De Spoorweg langs den Euphraat.

Bijblad: Boekaankondiging:

TABITHA, Armoede en Weldadigheid, door Mevr. **ELISE VAN CALCAR**, geb. **SCHIOTLING.**

MISCELLANA, De vrije Handel. — Goud en Zilver in Frankrijk.

Elke maandelijksche Aflevering kost **80 Cents.**

HAARLEM.

Door eene onverwachte omstandigheid, zal de Boekverkooping, geannonceerd 5 en 6 Mei 1857, als dan geen plaats hebben, maar **Donderdag** en **Vrijdag** 7 en 8 Mei 1857 gehouden worden. De dagen ter bezigtiging en orde der Verkoop blijven onveranderd.

J. RITSEMA.

*** Bij A. VAN LOON te Tiel, is van de Pers gekomen, een **LOFLIED** getiteld:

Aan de ECHT CHRISTELIJKE Leeraars **DU CLOUX, VERHOEFF** en **KRAIJENBELT**, na het lezen van hunnen aanklagt tegen Dr. *J. C. Zaalberg*, Predikant te 's Hage.

à 5 Cents verkrijgbaar, ten voordeele van de algemeene Armen van Tiel.

*** Bij de ERVEN LOOSJES, Boekhandelaars te Haarlem, ziet het licht:

TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING

VAN

NIJVERHEID.

ZAMENGESTELD DOOR

A. H. VAN DER BOON MESCH, H. C. VAN HALL en **E. VAN VOORTHUYZEN Hz.**

Uitgegeven door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid.

Tweede Reeks. Deel V. Tweede stuk. (van de geheele Reeks deel XX) Met 2 Platen. **Prijs *f* —,90 Cents.**

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, komt op heden van de pers en is alom verkrijgbaar:

JAEGER'S

NOUVEAU DICTIONNAIRE DE POCHE FRANÇAIS-HOLLANDAIS.

Prijs 75 Cents.

Dit *Zakwoordenboek*, dat **359** in twee Kolommen kompres gezette Paginaas bevat, munt uit door *netheid en volledigheid*, zoodat het ook om den ongehoord lagen prijs alle aanbeveling verdient.

Het tweede of Holl.-Fransche deel van gelijken prijs, is ter perse.

MEMORIE VAN J. H. VAN DER PALM,

gevolgd van een drietal STAATSSTUKKEN, betrekkelijk de invoering der SCHOOLWETTEN van 1801 en 1803 en van de VOORDRAGT van **R. J. SCHIMMELPENNINCK**, van het ontwerp der SCHOOLWET van 1806. Prijs 75 Cent.

Van dit in de tegenwoordige dagen zoo belangrijke Werkje, zijn nog eenige weinige Exemplaren voorhanden bij de Boekhandelaren C. L. SCHLEIJER EN ZOON, te Amsterdam.

*** P. HARTE, Boekverkooper te Bergen op Zoom, debiteert met succes:

S. GERI, Inleiding tot de Theorie der Rekenkunde. Gr. 8°. Prijs .... 50 Cents.

S. GERI, Synchronologisch Overzigt, bewerkt naar **J. BOSSCHA**, Schets der Algemeene Geschiedenis en die des Vaderlands. Derde vermeerderde Druk. Prijs 25 Cents.

TE KOOP wordt aan den meestbiedende aangeboden: Een geheel nieuw Exemplaar van BERGHAUS, *De Volken van den Aardbodem*, enz. Gebonden in twee Prachtbanden, waarvan de prijs is *f* 33,10. Prijs offertes worden aan bovenstaand adres *franco* ingewacht onder Letter B.

*** Een Landman uit Lagewierde bij Tilburg, wiens vrouw gedurende vier jaren in hoogen graad aan maagkramp leed en door het gebruik der **REVALENTA** genezen is, verzocht mij dit bekend te maken en zijnen naam aan de navragers op te geven,

Tilburg, 14 *April* 1857. C. H. DOMHOFF.

De **REVALENTA** werkt zeer gunstig op de spijsverteringswerktuigen en geneest in den grond alle ziekten, die uit slechte sappen ontstaan, als: Onregelmatigheid in den stoelgang, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, diarrhaea, verstoppingen, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofd- en aangezigtspijn, branderigheid, graveel, roos, vallende ziekte, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in andere deelen van het ligchaam, verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, waterzucht, misselijkheid gedurende de zwangerschap en na het eten, verzwakking, hoest, aamborstigheid, slijm, aandrang van bloed naar het hoofd, etc.

Tegen EXSTEROOGEN en LIKDOORNS zijn de volgende middelen aan te bevelen:

STOLPP'S BALSEM voor 60 Cts. GOMTAF van PAUL GAGE voor *f* 1. PAPIER FAYARD voor 50 Cts. en *f* 1.

VERKOOPHUIS.

Bestellingen in het groot en van Heeren Apothekers verzoeken wij aan het Magazijn in de Doelenstraat te adresseren. (5/4 57.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

(*Zie verder het vervolg.*

VERVOLG van de *Maandagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 4 Mei 1857.

Vijftigjarige Echtvereeniging,
van
M. VAN WAALWIJK
en
M. ARENDSE.
HAARLEM, 3 Mei 1857.
Namens Kinderen, Behuwd- en Klein-Kinderen.

40jarige Echtvereeniging, van
J. A. MULLER,
en
G. W. DENCKER.
AMSTERDAM, 4 Mei 1857.

Vijf-en-twintigjarige Echtvereeniging, van
D. SCHUITEMAKER,
Genees-, Heel- en Verloskundige, en
J. M. SCHUURMAN.
SCHELLINKHOUT, 29 April 1857.

[illegible]jarige Huwelijksvereeniging,
van
B. MAKKINK
en
G. I. MUYDERMAN.
ZUTPHEN, 2 Mei 1857.

*** Ondertrouwd:
SLEEPHELLING, *Fijenoord* onder *Ysselmonde*, 30 April 1857.
P. G. MOLENAAR
en
C. M. DUNLOP.

*** Ondertrouwd:
H. J. D. HELLENDOORN.
Pred^t. te *Nieuw en St. Joosland* bij *Middelburg*, met
EMILIE SOPHIE VORSTIUS.
AMSTERDAM, 30 April 1857.

*** Getrouwd:
AKKRUM, 29 April 1857.
J. VISSCHER,
Doopsgezind Predikant, en
J VAN MESDAG.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, 29 April 1857.
D^r. E. H. EKKER
en
C. M. VAN VOLLENHOVEN.

*** Getrouwd:
MIDDELBURG, den 30sten April 1857.
Jonkhr. J. L. DE JONGE
van *Zierikzee*, en
Jonkvr. C. C. DE JONGE.

*** Getrouwd:
SCHIEDAM, 30 April 1857.
E. DE VISSER,
Pred. te *Monnickendam*, en
P. L. VERKADE.

*** Getrouwd:
ALKMAAR, 30 April 1857.
P. QUERELLE,
van *Amsterdam*, en
M. C. F. A. VOLKERS.

*** Getrouwd:
P. H. KAARS SYPESTEYN,
van *Krommenie*, en
M. VIS.
WORMERVEER, 30 April 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER, *L. H. FRANSEN VAN DE PUTTE*, geboren *CORNETS DE GROOT.*
PANDJI (*Besoekie*), 4 Maart 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER, *A. C. VERBURGH*, geliefde Echtgenoot van J. M. VAN LEEUWEN VAN DUIVENBODE, V. D. M.
WESTMAAS, 24 April 1857.

*** Heden beviel allervoorspoedigst van een ZOON *C. J. M. VAN DER KAAY*, geliefde Echtgenoot van
GENDRINGEN, 27 April 1857. W. GRIMM.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *H. W. METHORST, STEINBUCH.*
AMERSFOORT, 27 April 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON, *J. E. HENDRIKS*, geb. *EVERTS.*
WESTERVOORT, 30 April 1857.

*** Bevallen van eenen ZOON *HEDWIG AULIKE*, geliefde Echtgenoote van G. OLDEWELT.
AMSTERDAM, 30 April 1857.

*** Heden beviel van eene *doode* DOCHTER, Vrouwe *M. L. C. SWART*, teeder geliefde Echtgenoote van
HOORN, Jonkhr. P. OPPERDOES ALEWIJN.
29 April 1857. Eenigste kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. P. S. DE LANG*, geliefde Echtgenoote van
SCHIEDAM, 30 April 1857. M. F. J. COOL.

*** GOUDA, 1 Mei 1857. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *AGATHA WILHELMINA BILDERDIJK*, geliefde Echtgenoot van
G. DE MEIJER. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviël voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *J. H. BERKHOUT*, Echtgenoot van
AMSTERDAM, 1 Mei 1857. A. J. C. VAN DER FEEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier mijne eenig geliefde Zuster, Mejufvrouw ISABELLA CECILIA STEINBACH, na een langzaam verval van krachten, gedurende ruim drie jaren, tijdig voorzien van de H. H. Sacramenten.

Verzoeke van Brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven; strekkende deze tevens tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.
A. G. STEINBACH.
RIJSWIJK bij *'s Gravenhage*, 25 April 1857.

*** Op den 28sten April 1857, is te ARNHEM, in den ouderdom van 75 jaren overleden, Vrouwe CATHARINA MARIA KNIBBE, Echtgenoote van Mr. DOMENICUS NAMNA RENAUD, Oud Directeur der Indirecte Belastingen.

*** Heden ontvingen wij het droevig berigt, dat onze geliefde tweede Zoon DANIEL FRANÇOIS ROSE, op den [illegible] Februarij l. l., na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van 28 jaren, te *Batavia* is overleden.
ROTTERDAM, den 28sten April 1857.
W. N. ROSE.
J. M. ROSE,
Geb. VAN ALPHEN.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw JOSINA GEERTRUID LINDEMAN, in den ouderdom van ruim 45 jaren.
J. W. LINDEMAN,
ZUTPHEN, 29 April 1857. *Uit aller naam.*

*** Heden werd ons Ouderhart gevoelig getroffen door het onverwachte afsterven van ons dierbaar jongste KIND.
BRIELLE, 29 April 1857.
M. D. DEELEMAN.
C. DEELEMAN, VAN DEN ANDEL.

*** Heden overleed na een smartelijk lijden van ruim 3 weken, ons eenigst geliefd Zoontje, JASPER MATHIJS, in den aanvalligen leeftijd van ruim 14 maanden.
H. BURGERS Mz.,
A. P. BURGERS — VOGELENSANG.
DODEWAARD, 30 April 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, overleed mijne geliefde Echtgenoot ALBERT ZWEMMER in den ouderdom van 57 jaren.
ZANDVOORT, 30 April 1857.
Wed. A. ZWEMMER,
Geb. DRAIJER.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.
NB. De *Affaire* zal op denzelfden voet voortgezet worden.

*** Na eene kortstondige ongesteldheid van slechts weinige dagen, overleed heden, in den ouderdom van 63 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JAN KNIJFF AARTSZ., na eene genoegelijke Echtvereeniging van 42 jaren. De Voorzienigheid verleene mij de noodige krachten om Zijnen wil in deze als wijs en goed te eerbiedigen.
WOERDEN, 1 Mei 1857.
ADRIANA HOOGENDOORN,
Wed. *Jan Knijff Aartsz.*

*** De ondergeteekende betuigt zijnen hartelijken dank aan Vrienden en Bekenden in deze stad, voor de vriendelijke belangstelling en deelneming bij de bevalling zijner Echtgenoote.
A. J. EHNLE.
HAARLEM, 1 Mei 1857.

*** Op eenen tijd, waarop algemeen de behoefte erkend wordt, aan geschikte *voorbereidings Scholen* voor de Hoogeschool, vestigen *Curatoren van het Instituut van Opvoeding te Elburg*, op nieuw de aandacht op de Inrigting van den Heer J. VAN BRAAMBEEK, in verband met de Latijnsche School, onder toezigt van den Rector Dr. A. KISSELIUS aldaar. Ontwikkeling van den geest en vorming van het hart gaan daar met grondig Onderwijs gepaard, en maken deze Inrigting, waarvan wijlen de Luit.-Admiraal VAN KINSBERGEN de Stichter was, inzonderheid op dit oogenblik tot eene der meest uitstekende voorbereidings Scholen, zoowel voor de Bredasche- en Delftsche Akademien, als voor de Vaderlandsche Hoogescholen.
Curatoren voornoemd,
Namens dezelve,
G. A. HOEFHAMER, Secretaris.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Curatoren Mr. J. VAN HALL, Hoogleeraar te Utrecht, Mr. J. RAU VAN GAMEREN, Vice-President van het Provinciaal Geregtshof te Arnhem, J. PARÉ, Theol. Doct. en Predikant en H. W. C. DE JONG, Med. Doct. te Elburg.

*** **OUDERS EN VOOGDEN.**

Eene fatsoenlijke Protest. familie te Utrecht, de meest geschikte plaats ter opleiding tot allerlei maatsch. betrekkingen, wenscht een paar jongelieden van denzelfden stand aan hare zorgen te zien toevertrouwd. Voor al hetgeen tot eene beschaafde opvoeding behoort zal worden gezorgd; terwijl de heer des huizes, die zijne studien aan eene Akademie heeft volbragt, desverkiezende bereid is het onderwijs der scholen aan te vullen en dan meer bepaald op zich zal nemen, het onderrigt in de gronden der Wis-, Natuur-, Schei-, Werktuig- en Teekenkunde, en de beginselen der Cosmographie, Staathuishoudkunde, Gezondheidsleer, Menschkunde enz., alle Wetenschappen die thans bij eene beschaafde opvoeding niet meer mogen ontbreken. Brieven *franco*, onder Letters N. B., aan de Boekhandelaars POST UITERWEER & COMP te Utrecht.

*** In een deftig Gezin te 's Gravenhage, verlangt men op zeer aannemelijke voorwaarden, voor eenige Kinderen van verschillenden leeftijd, als GOUVERNEUR-INTERNE, een ONDERWIJZER, van den 2den Rang, P. G., van goede getuigschriften voorzien en niet beneden de 24 jaren, die in staat is grondig onderwijs te geven in de Fransche, Hoogduitsche en Engelsche taal en in de Wiskunde, naar de beste leermethoden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter S., doch liefst in *persoon*, bij de Boekhandelaren DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage.

*** CAUDRI, Apotheker en Chemist te Doesborgh, wenscht eenen BEDIENDE, solide en bekwaam, P. G., met opgaaf van informatien, tegen billijke belooning, hetzij in- of buitenshuis.

*** Terstond een KOEKBAKKERS-KNECHT benoodigd. Adres met *franco* Brieven, onder Letters A. B., aan den Boekhandelaar J. C. DE BUISONJÉ, te Nieuwediep.

*** Curatoren van het Instituut van wijlen den Luit.-Admiraal *van Kinsbergen*, te Elburg, vestigen de aandacht van Ouders en Voogden op de aldaar voor weinige maanden aan de leiding van Mejufvrouw A. M. C. [illegible] toevertrouwde DAMES-KOSTSCHOOL. Door grondig wetenschappelijk onderwijs, verstandelijke ontwikkeling en godsdienstige zin onderscheidt zich deze School, welke in het meest gezonde gedeelte van Gelderland, in een aanzienlijk, luchtig en ruim gebouw gevestigd is, boven vele anderen.
Curatoren voornoemd,
Namens dezelve
G. A. HOEFHAMER, Secretaris.

Nadere berigten zijn te bekomen bij de Curatoren Mr. J. VAN HALL, Hoogleeraar te Utrecht, Mr. J. RAU VAN GAMEREN, Vice-President van het Provinciaal Geregtshof te Arnhem, J. PARÉ, Theol. Doct. en Predikant en H. W. C. DE JONG, Med. Doct. te Elburg.

*** **VOOR *f* 300.**

Te HUUR (door sterfgeval dadelijk of met Augustus, op het beste gedeelte van het welvarend Dorp Renkum, gelegen tusschen Arnhem en Wageningen): Een HEERENHUIS en TUIN, met drie Beneden en vijf Bovenkamers, die allen een goed uitzigt hebben, als gelegen zijnde in de nabijheid der schoonste Wandelingen van de Landgoederen *de Keienberg*, *Kortenburg*, *Bel-Monte*, enz.

Op het Dorp zelve, is eene Protestantsche Kerk en een zeer goed Meisjes Kost- en Dagschool. Adres met *franco* Brieven, onder Letter H., aan den Boekhandelaar J. KOKER Bz., te Renkum.

*** **TE HUUR OF TE KOOP.**

Op eene der beste standen van de Groote Houtstraat te Haarlem: Een zeer net en geheel nieuw vertimmerd HUISJE, bevattende beneden 3 Kamers waarvan 2 en suite, Keuken, Kelder, goed Regen- en Pompwater en opene plaats, boven 3 Kamers met groote Alkove, ruime Zolder, Meidenkamer en verdere Gemakken.

Nog te HUUR: Een groot PAKHUIS in het Waaigat.

Uit de Hand te KOOP: Een zeer schoon ZWART MERRIE PAARD en een BRUIN dito, eene BAROUCHETTE, Eene VICTORIA, Eene PHAETON, alle voor een en twee Paarden, Eene Hollandsche CHAIS, NARRENSLEDE, ROL- en LANGWAGEN, TUIGEN, GEREEDSCHAPPEN, enz., alles in den besten staat.

Ongeveer 200 zeer sterke nieuwe SCHUIJERWAGENS, en twee zware HOUTSCHUITEN, waarvan de eene Nieuw, en een Nieuwen 6 riems SLOEP.

Alles *franco* te bevragen aan het Kantoor van N. SWARTE Houtkooper en Touwslager te Haarlem.

*** **UIT DE HAND TE KOOP, TE STEENBERGEN, PROV. NOORD-BRABAND.**

Door overlijden, de OPSTAND eener volledige *Apotheek* en Toebehooren voor eenen Geneeskundige ten Platten Lande, benevens Werktuigen en verdere Heel- en Verloskundige Instrumenten met Kast enz., alles in uitmuntenden staat en net onderhouden. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, bij de Weduwe V. F. TROMER, te Steenbergen.

*** UIT DE HAND TE KOOP eene welingerigte en tot hiertoe met goed succes werkende BROODBAKKERIJ met PAKHUIS daarnaast, staande en gelegen in de nieuwe Westerstraat te Enkhuizen met completen inventaris. — Te aanvaarden 1° Junij e. k. en te bevragen zoo bij den Eigenaar L. NOORDELOOS als bij den Notaris DUKER te Enkhuizen.

Men zal op Donderdag 7 Mei 1857, des namiddags ten 2 ure, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE, in het Logement der *Broedergemeente*, te Zeyst, bepaald en zonder eenig verder uitstel Verkoopen: Het Perceel waarvan de veiling reeds vroeger, en wel op den 8sten April dezes jaars was aangekondigd, bestaande in: Eene hechte en sterke HUIZINGE, met ERF en GROND, geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, voorzien van een ruim Voorhuis, vier Beneden- en twee Opkamertjes, Keuken, Provisiekelder en Zolder, alsmede twee WONINGEN en BERGPLAATS, te zamen groot 13 Roeden, 20 Ellen, staande

en gelegen te Zeyst aan den Utrechtschen Straatweg, tegenover het Buitengoed *Kersbergen*; te aanvaarden 9 Mei dezes jaars.

En voorts: Een HUIS tot twee Woningen ingerigt, met SCHUUR, ERF en GROND, te zamen groot 10 Roeden, staande en gelegen te Zeyst aan den Ouden Arnhemschen Weg, met de Opstal van twee WONINGEN daarnevens gebouwd; 1 Augustus 1857 te aanvaarden.

Breeder bij Biljetten, nader onderrigt bij de Bewoners der Percelen en ten Kantore van genoemden Notaris.

*** JOH. NOMAN en ZOON te Zalt Bommel hebben uitgegeven en is alom te bekomen;

GAREBEK MOELOED

OF

HET FEEST VAN MOHAMMED'S GEBOORTE,

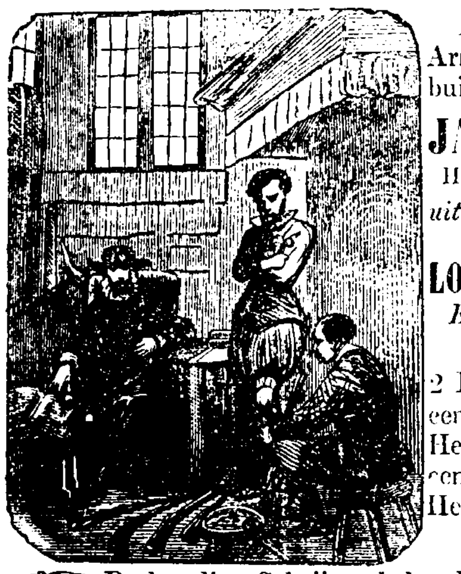
Gelijk het te Djokdjokarta jaarlijks gevierd wordt.

Een Artikel uit het **Tijdschrift voor NEDERLANDSCH INDIË** van

Dr. W. R. VAN HOËVELL

met uitslaande Plaat, gr. 8°. . . . . **ƒ 0,90.**

Deze Brochure, die opgehelderd wordt door eene Plaat, voorstellende de troepen van Z. H. den Sultan van Djokdjokarta op *Garebek Moeloed*, is eene bijdrage tot verklaring van den feestelijken optogt, die de Studenten te Delft den 5den Mei e. k., zullen houden.

D. A. THIEME, te Arnhem, dediteert met buitengewoon succes:

JAN FAESSEN,

HISTORISCHE ROMAN

uit het begin der 17e eeuw,

DOOR

LODEWIJK MULDER,

Eerste Luitenant der Infanterie.

2 Deelen, gr. 8vo., met eene Staalgrav. van den Heer STEELINK, naar eene Teekening van den Heer ROCHUSSEN.

Prijs ƒ 6,80.

De kundige Schrijver behandelt in dit Werk, dat door een tal van hoogst belangrijke geschiedkundige aanteekeningen besloten wordt, in boeijenden stijl, de zamenzwering van de Zoons van OLDENBARNEVELD tegen Prins MAURITS.

*** Bij H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, ziet het licht:

Eene goedkoope uitgaaf

DER GEZOCHTSTE WERKEN VAN

H. ZSCHOKKE.

Daarvan is reeds verschenen:

UW HUISBOEK.

Vierde druk. In Linnen Band . . . . ƒ 1,50.

ALAMONTADE de Galeislaaf.

Tweede druk. In Linnen Band. . . . . ƒ 1,50

MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN.

Derde druk. In Linnen Band. . . . . ƒ 2,50.

MIJN OMZIEN IN DE WERELD, EN MIJN OPZIEN TOT GOD.

Tweede druk. In Linnen Band . . . . ƒ 2,50.

GROOTE KLEINIGHEDEN.

VERHALEN. *Tweede druk.* . . . . ƒ 1,80.
Hetzelfde Werk, In Linnen Band. . . . . „ 2,40.

OUD EN NIEUW,

VERHALEN. *Tweede druk.* . . . . ƒ 1,80.
Hetzelfde Werk, In Linnen Band . . . . „ 2,40.

Van deze **VOLKSBOEKEN** zijn reeds **duizenden Exemplaren** verkocht, en nog dagelijks wordt het debied grooter, waartoe de **laag gestelde Prijs** veel bijdraagt.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

EENE TWEEDE

GOEDKOOPE UITGAAF VAN

WAT EEN KOOPMAN VERMAG.

Naar den **TIENDEN** druk, uit het Engelsch door

C. S. ADEMA VAN SCHELTEMA.

Een Deel met Vignet ƒ 1,40.

In Engeland zijn van dit Werk reeds **17** drukken verschenen en **DUIZENDEN** er van verkocht. Ook bij ons heeft het een goed onthaal gevonden, daar de Uitgevers na verloop van **twee** jaren tot eenen herdruk hebben moeten overgaan, dien zij nu, om het zoo nuttige Boek in zeer veler handen te brengen, op slechts de helft van den prijs van den eersten druk hebben gesteld. Ieder, onverschillig van welken stand, wordt het zeer aanbevolen, terwijl aan Jonge Lieden zeker geen nuttiger geschenk kan worden gegeven.

H. ZSCHOKKE,

DE GOUDMAKERS

EN

Het Dorp Goudendal.

Een Deel, in 12°. ƒ –,70.

Een Boek van den eenigen ZSCHOKKE, behoeft geenerlei aanbeveling.

*** D. A. THIEME, te Arnhem, verzond heden aan de Inteekenaren N°. 17 van den

NEDERLANDSCHEN SPECTATOR.

WEEKBLAD VAN DEN OUDEN HEER SMITS.

INHOUD: *Bekentenissen eener jonge Dame, medegedeeld door den Ouden Heer Smits. X. — Het begin van de Lente, door den Ouden Heer Smits. — De beste Man van de Wereld. — Een geheel eenig Huwelijksaanzoek. — Vergeefsche moeite, door den Ouden Heer Smits. — Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der Slavernij.* Bij dit N°. behoort eene plaat van ALEXANDER V. H.: *Eene Dame zonder nachtlicht.*

Bij de vorige N°s. werden achtereenvolgens verzonden de volgende platen van ALEXANDER V. H.: *Het Nieuwe Jaar! — Kunstzin en kunst zien. — Het Carnaval de Vénise. — Partijen. — De lof der beenen. — Koemenschen. — Blokke Paschen. — Twaalf uur precies.*

De *Nederlandsche Spectator* verschijnt Zaturdags-avonds. Prijs per jaargang met 26 platen van ALEXANDER V. H., *franco* per post, ƒ 9.—; zonder platen ƒ 8.—. Men teekent in voor één jaargang. Afzonderlijke N°s. en platen zijn niet verkrijgbaar.

Van den eersten Jaargang van den *Nederlandschen Spectator* (Tweede druk) zijn nog enkele Exemplaren à ƒ 8.— verkrijgbaar.

1°. Mei zal bij denzelfden Uitgever verschijnen Afl. 5 van

DE TIJDSPIEGEL, 1857.

Dit Tijdschrift verschijnt den eersten van elken maand en kost ƒ 12.— per jaar. INHOUD: *Godgeleerdheid. — Wijsbegeerte. — Staatkunde. — Opvoeding en Onderwijs. — Natuurkunde. — Letterkunde. — Mengelwerk.*

Elke Aflevering behelst voorts eene groote plaat buiten den tekst, die voortaan *allen* zullen worden geteekend door ALEXANDER V. H. — Bij Afl. 5 wordt verzonden eene plaat, door ALEXANDER V. H. met de pen op steen geteekend. — Bij Afl. 1 en 4 werden dubbele platen, van dezelfde hand, verzonden, getiteld: „Geest en Stof" en „Zwakte en Sterkte."

J. F. V. BEHRNS te Harlingen heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

WAARHEID IN BEELDEN.

DOOR

P. COOL.

Post 8o, met glacé titel en omslag. Prijs ƒ 1,80.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, ziet thans compleet het licht:

HET LEVEN

in zijne natuurlijke verschijnselen.

Populair verklaard door Prof. **D. F. ESCHRICHT.** Naar het Hoogduitsch door Dr. ***W. F. R. SURINGAR,*** met een voorberigt van Prof. ***J. VAN DER HOEVEN.***

Twee Deelen, met vele Platen en Houtsneê Figuren . . . . **ƒ 7,—.**

*** Bij de Wed. BORLEFFS & TEN HAVE, Nieuwendijk L. 73, te Amsterdam, is te bekomen:

Om goed en zuinig te leeren Kooken, Braden, Stoven enz. is niets beter dan het bekende

AALTJE, DE VOLMAAKTE EN ZUINIGE KEUKENMEID,

behelzende meer dan 600 Recepten en gevolgd door eene Huis-Apotheek bevattende ruim 40 beproefde en heilzame Huismiddelen. Tiende op nieuw veel verbeterde en vermeerderde Druk, 360 Pagina's kompres gedrukt voor ƒ 1,20.

BETJE, DE GOEDKOOPE KEUKENMEID,

met meer dan 300 Recepten en eenige Huismiddelen. Tweede Druk, 125 Pagina's kompresse Druk voor 60 Cents

---

ONMISBAAR HANDBOEK VOOR EEN IEDER IS:

DE NEDERLANDSCHE BRIEFSTELLER,

DOOR **L. F. GEERLING.**

INHOUDENDE: Brieven en andere opstellen over allerlei onderwerpen, die in het maatschappelijke leven met *mogelijkheid* kunnen voorkomen, met voorafgaande bepalingen over de geschiktste wijze van zamenstelling, verordening en inrigting der Brieven, betitelingen en opschriften; allerlei koopmansbrieven, voorschriften bij geboorte, huwelijk en overlijden; iets over testamenten, contracten van allerlei aard, minderjarigheid en voogdij, borgtogt, volmagten, geldleeningen en hypotheek, wissels, kwitantiën; iets betrekkelijk de nationale militie en formulieren, het inrigten van schrijfboeken en rekeningen enz., enz., enz., benevens eene korte Nederd. Spraakkunst voor den vreemdeling en minder onderwezen Nederlander, te zamen over de **300** modellen van brieven en handelingen. **Vierde veel vermeerderde druk**, in postformaat, gebonden in keurigen linnen band met vergulden rugtitel. En ten einde zich een ieder dit onmisbaar handboek zou kunnen aanschaffen, is de prijs gesteld op slechts . . . . **ƒ 1,50.**

Uitgegeven door JOH. NOMAN EN ZOON te Zalt-Bommel, en alom te bekomen.

*** **TOLLENS BIBLIOTHEEK.**

De catalogus dezer *uitmuntende* en *hoogst belangrijke* Bibliotheek zal 15 Mei verzonden worden. De prijs zal zijn 25 Cents, terwijl deze niet dan *voor rekening* wordt afgeleverd. Bestellingen hierop worden aangenomen door alle voorname Boekhandelaren des Rijks.

GEBROEDERS VAN DER HOEK

Leyden, April 1857.

*** In de Akademische Boekhandel van P. ENGELS, is verschenen:

TEREGTWIJZING

VAN Mr. ISAAC DA COSTA,

naar aanleiding van zijn geschrift: *„Wat er door de **Theologische Faculteit te Leyden,** alzoo geleerd en geleverd wordt, enz."*

door J. H. SCHOLTEN,

*Hoogleeraar te Leyden. Prijs **40** Cents.*

DE VRIJE BEOEFENING DER GODGELEERDHEID ONZER DAGEN,

GEGROND IN DE HEILIGE SCHRIFT.

REDEVOERING.

*Gehouden door **J. H. SCHOLTEN.***

*Prijs **50** Cents.*

K. SCHWARZ,

GESCHIEDENIS DER JONGSTE THEOLOGIE,

vertaald door ***CHR. KRABBE,***

met een voorwoord van ***Prof. J. H. SCHOLTEN.***

Kompleet ƒ 3,—.

Wie wil niet gaarne een fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

„Aan den stijl herkent men den man" zeide een groot Geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden Brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk Man; al wie die kunst leeren wil, besteden slechts EEN GULDEN en koope het

Volledig Brievenboek van Claudius,

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven, toepasselijk op alle omstandigheden des levens, en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Hoewel dit Boek dat 300 bladz. groot is, pas is uitgegeven, zijn er reeds DUIZENDEN Ex. van verkocht, omdat het zoo **Goed** en zoo **Goedkoop** is.

Het is bij **H. C. A. CAMPAGNE**, te Tiel, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

*** Bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF & ZOON te Arnhem komt heden van de pers.

I. W. P. VAN DEN ENDE. Nog eene bijdrage over de middelen ter verbetering van den ongunstigen toestand der Natuurlijke Geschiedenis; gr. oct. Prijs 10 Cent.

II. W. P. VAN DEN ENDE. Nog iets over de voortreffelijkheid der wetten betrekkelijk de Natuurlijke Geschiedenis van CARL VON LINNÉ gr. oct. Prijs 10 Cent

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN